Samenvatting

Doel van het onderzoek was:

- De associatie tussen vrijwilligerswerk en welzijn in de NL'se ouderen populatie onderzoeken
- De huidige stand van zaken, attitude en uitvoering m.b.t. vrijwilligerswerk onder de gemeenten en vrijwilligersorganisaties in West-Brabant in kaart brengen d.m.v. interviews
- De houding, attitude en kennis van de doelgroep in kaart brengen d.m.v. een panelonderzoek

In Nederland is de associatie tussen vrijwilligerswerk en welzijn onder ouderen gevonden

65+-ers die vrijwilligerswerk doen hebben:

Een grotere kans om hun **gezondheid** te beoordelen als zeer goed

Een grotere kans om erg **gelukkig** te zijn

Een **lagere** kans op **depressieve** symptomatologie

Dit verloopt deels via vergrote eigen regie en zingeving

Vrijwilligers zelf geven aan dat ze door vrijwilligerswerk:
- actief blijven in de samenleving,
- sociale contacten behouden
- het gevoel hebben ertoe te doen.

Opvallende punten

Scholing werd aangeduid als een belangrijk punt ter verbetering door gemeenten en vrijwilligersorganisaties. Uit het panel bleek dat dit voor (potentiële) vrijwilligers minder belangrijk is.

Vrijwilligers zijn over het algemeen erg tevreden over de **waardering**, terwijl gemeenten/ vrijwilligersorganisaties het idee hebben hier meer mee te moeten doen

Oudere vrijwilligers vinden het **doel** van de organisatie, **betrokkenheid** en **flexibiliteit** het belangrijkste.

Ook voor potentiële vrijwilligers is het belangrijk dat het **doel** van de organisatie aanspreekt en dat er een mogelijkheid is tot **flexibiliteit**. Daarnaast moet de **taakomschrijving** helder zijn

Ouderen zijn vooral in contact gekomen met vrijwilligerswerk **via via**. Daarnaast nemen ze ook vaak **zelf** het initiatief. **Zichtbaarheid** is voor de organisaties dus erg belangrijk. Daarnaast moet het **doel** van de organisatie goed worden uitgedragen.

Potentiële vrijwilligers weten vaak **niet** waar ze terecht kunnen voor informatie over vrijwilligerswerk

The Silver Lining of a Greying Society

De potentie van een vergrijzende maatschappij

GGD West-Brabant

ACHTERGROND

De proportie 65 plussers blijft groeien. Dit biedt behalve uitdagingen ook nieuwe kansen. Over het algemeen zijn deze ouderen gezond en kunnen zij goed meedraaien met de maatschappij.

13 jaar Leven we gemiddeld nog in goede gezondheid na ons 65e!

Deze groep 65-plussers heeft veel kennis en ervaring in huis. Het benutten van dit potentieel d.m.v. vrijwilligerswerk wordt steeds meer omarmd door politici en stakeholders binnen de sociale sector.

+/- 30% Van de Nl'se ouderen doet vrijwilligerswerk. Er is dus een grote groep ouderen die dit nog niet doet.

Er zijn verschillende voordelen gekoppeld aan vrijwilligerswerk. Het economisch voordeel voor de maatschappij is er een van. Daarnaast draagt vrijwilligerswerk ook bij aan een duurzame maatschappij, waarin vertrouwen, sociale netwerken en maatschappelijke betrokkenheid gestimuleerd wordt.

Nog belangrijker en aangetoond door talrijke studies is het positieve effect van vrijwilligerswerk op de vrijwilliger. Dit lijkt met name voor de oudere vrijwilliger te gelden.

Vrijwilligerswerk leidt tot verhoogd welzijn in het algemeen. Specifiek tot:

- meer zelfvertrouwen
- betere zelf-beoordeelde gezondheid
- hogere kwaliteit van leven
- meer tevredenheid met leven
- minder depressieve klachten

In verschillende landen wordt vrijwilligerswerk in het beleid gebruikt als manier om welzijn en gezondheid te verbeteren. In NL is dit vooralsnog beperkt. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor vrijwilligerswerk en hebben veelal geen specifiek vrijwilligersbeleid. Vrijwilligerswerk wordt vaak gezien als een middel in plaats van het doel. Wel lijkt het erop dat het belang van vrijwilligerswerk steeds vaker erkend wordt en geven gemeenten aan zich hiervoor in te willen zetten.

Dit onderzoek richt zich op drie aspecten:

1. De relatie tussen vrijwilligerswerk en welzijn onder de NL'se ouderen en de mogelijke verklaring van deze relatie door eigen regie en zingeving
2. De huidige stand van zaken, attitude en uitvoering m.b.t. vrijwilligerswerk onder de gemeenten en vrijwilligersorganisaties in West-Brabant
3. De houding, mening en kennis van de doelgroep zelf

Wat is vrijwilligerswerk:

In dit rapport is vrijwilligerswerk gedefinieerd als een activiteit, welke ongedwongen en onbetaald is, gecoördineerd door een organisatie en gefocust op de maatschappij. Informele hulp en mantelzorg zijn hier geen onderdeel van.

De theorie:

Een veelvoorkomende verklarende theorie is de zogenaamde “Role accumulation theory”. Deze theorie impliceert dat mensen verschillende rollen aannemen door het leven heen en dat deze rollen leiden tot een vergroot welzijn. Wanneer mensen teveel rollen hebben, kan dit een last worden, waardoor ze slechtere gezondheidsuitkomsten ervaren. Ouderen hebben over het algemeen minder rollen (door bijv. pensionering). Het doen van vrijwilligerswerk kan je positie, of rol versterken. Hierdoor is het leven betekenisvoller, wat leidt tot positieve gezondheidsuitkomsten.

Ook wanneer we uitgaan van het concept van positieve gezondheid kunnen we de relatie tussen vrijwilligerswerk en gezondheid verklaren. In het web van positieve gezondheid spelen zingeving en sociaal maatschappelijke participatie een belangrijke rol.

Meer weten?

Meer weten over de relatie tussen vrijwilligerswerk en welzijn onder Nederlandse Ouderen? Neem contact op via m.stoopendaal@ggdwestbrabant.nl voor het voledige artikel: *The Silver Lining of a Greying Society: the assocation between Volunteering and Well-being in the Dutch Elderly Population*
Bronvermelding: zie het artikel.

HET ONDERZOEK

De Gezondheidsmonitor Ouderen

Met data uit de Ouderenmonitor is onderzocht of wij ook in Nederland het verband tussen vrijwilligerswerk en welzijn terugzien onder ouderen (65+). Welzijn is op drie manieren gemeten: zelf-beoordeelde gezondheid, geluk en depressieve symptomatologie. Analyses werden gecorrigeerd voor geslacht, leeftijd, opleiding, burgerlijke staat, het hebben van betaald werk, inkomen en het hebben van een chronische ziekte.
De onderzoeksvraag was: Wat is de associatie tussen vrijwilligerswerk en welzijn onder de Nederlandse ouderen populatie (65+)? Nadat de associatie is gevonden, is ook gekeken of deze deels te verklaren is door eigen regie en zingeving. De uitgebreide methodiek is terug te lezen in het artikel: *The Silver Lining of a Greying Society: the Association between Volunteering and Well-being in the Dutch Elderly Population*.

De interviews met gemeenten en vrijwilligersorganisaties

Met de resultaten van bovengenoemd onderdeel in de hand zijn gemeenten en vrijwilligersorganisaties binnen West-Brabant benaderd voor interviews. Het doel was om inzichtelijk te krijgen op welke manier vrijwilligerswerk nu op de kaart staat in West-Brabant, hoe dit is vormgegeven en wat de ambities zijn van de gemeenten of vrijwilligerswerk organisaties. Er zijn 17 semigestructureerde interviews gehouden. Hiervan waren er 8 met gemeenten en 9 met vrijwilligersorganisaties.

Het panelonderzoek

Als laatste stap is op basis van de interviews en literatuur een vragenlijst opgesteld, gericht op ouderen binnen de regio West-Brabant. Deze is verspreid binnen het panel van de GGD West-Brabant. Het doel was om gericht bij de doelgroep na te gaan wat zij belangrijk vinden in vrijwilligerswerk en waarom zij wel of geen vrijwilligerswerk (willen) doen.

RESULTATEN INTERVIEWS

Er is gesproken met 8 gemeenten en 9 verschillende vrijwilligersorganisaties of vrijwilligerssteunpunten.

Hebben gemeenten een vrijwilligersbeleid?

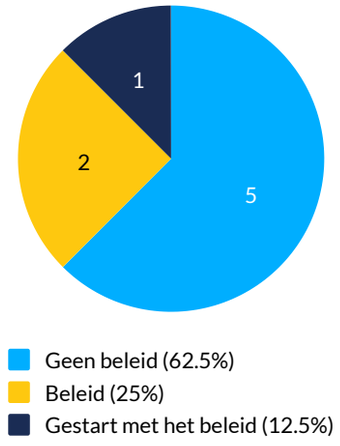

Beleid

Zes van de acht gesproken gemeenten hebben (nog) geen specifiek vrijwilligersbeleid. Wel werd aangegeven dat een beleid belangrijk is om keuzes te verantwoorden en dat beleid het

RESULTATEN DATA ANALYSE

Ouderen die vrijwilligerswerk doen hebben een....

- **3.3 x** zo hoge kans om hun gezondheid te beoordelen als erg goed
- **2.4 x** zo hoge kans om "erg gelukkig" te zijn
- **2.2 x** zo hoge kans op een laag tot geen risico op depressieve symptomatologie

.....ten opzichte van ouderen die geen vrijwilligerswerk doen.

Dit wordt **niet** veroorzaakt door verschillen in leeftijd, geslacht, inkomen, opleiding, burgerlijke staat, het hebben van betaald werk of het hebben van een chronische ziekte.

In deze relaties spelen de factoren eigen regie en zinvol leven een verklarende rol. Een deel van de relatie tussen vrijwilligerswerk en welzijn verloopt direct, een deel via eigen regie en zinvol leven en het overige deel zal mogelijk via andere onbekende verklarende factoren lopen.

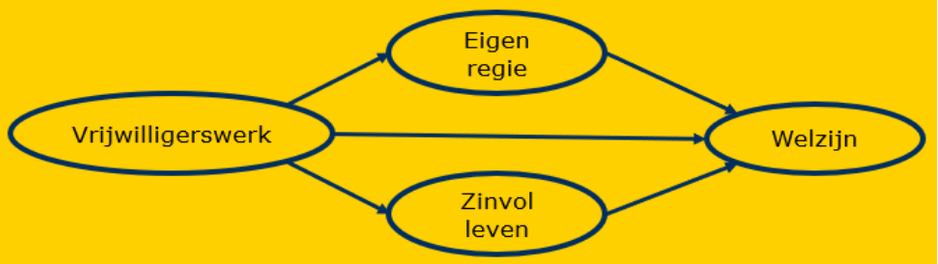

gemakkelijker maakt om vrijwilligerswerk standaard in de begroting op te nemen. Twee gemeenten gaven aan te verwachten dat een vrijwilligersbeleid meer op de kaart zal komen. Eén van de gesproken gemeenten is op dit moment bezig met het vormen van een beleid en meerjarenvisie op vrijwilligerswerk, zij doen dit in samenspraak met de betreffende organisatie en vrijwilligers.

"We willen het [vrijwilligerswerk] wel graag stimuleren, dus we proberen ook te faciliteren als organisaties hulp nodig hebben, maar het is niet de hoogste prioriteit inderdaad" – gemeente

Vrijwilligerswerk werd niet gezien als prioriteit maar wordt wel steeds belangrijker. Dit werd erkend en benoemd door de meeste gemeenten. Inhoudelijke punten die ze belangrijk vinden zijn: professionalisering, waardering en ondersteuning van vrijwilligers.
De vrijwilligersorganisaties hebben wel een helder beleid. Eén van de gemeenten vindt vrijwilligerswerk erg belangrijk en is hier ook druk mee bezig, zij hebben een aantal speerpunten geformuleerd waarin ook de oudere vrijwilliger specifiek is benoemd.

VERVOLG INTERVIEWS

Uitvoering

Zeven van de acht gemeenten beleggen de uitvoering met betrekking tot vrijwilligerswerk bij een andere organisatie. Zij zijn dan verantwoordelijk voor het koppelen van vraag en aanbod. Eén gemeente belegt dit bij 2 verschillende organisaties, waardoor er soms concurrentie ontstaat bij aanbestedingen van projecten. De gemeente vind dit een prettige werkwijze en kan hierdoor bewust kiezen voor een bepaalde organisatie.

De meeste gemeenten formuleren een specifieke opgave voor de vrijwilligersorganisaties, waarvoor een plan van aanpak of actieprogramma wordt ingediend. Deze manier van werken ervaren zowel de gemeenten als organisaties over het algemeen als prettig. Wel is een duidelijk verschil te zien in de betrokkenheid tussen verschillende gemeenten.

Opvallend was dat er vanuit de gemeenten niet actief wordt doorverwezen als mensen die opzoek zijn naar vrijwilligerswerk bij hen terecht komen. Eén gemeente doet de uitvoering zelf, dit was ook een van de twee gemeenten die wel een specifiek vrijwilligersbeleid had. Zij ervaren deze vorm als erg waardevol. Door het netwerk wat ze binnen de gemeente hebben kunnen ze gemakkelijker matchen op het gebied van vrijwilligers.

"Uiteindelijk gaat het er wel om wat er leeft onder de vrijwilligers en zij kunnen aangeven van nou, hier lopen we tegenaan en dat kunnen wij niet vanuit hier, zeg maar bedenken." – gemeente

Aanbod

Vrijwel alle organisaties bieden een online platform of vacaturebank waarop mensen aan elkaar gekoppeld worden. Daarnaast bieden veel organisaties ook specifieke programma's zoals Automaatje, maatjes projecten, belastinghulp en is er de mogelijkheid om fysiek bij een winkel/ vrijwilligerssteunpunt binnen te lopen. De organisaties zien zichzelf veelal als een verzamelpunt van informatie, waar zowel organisaties als particulieren met vragen terecht kunnen. De matching die buiten het platform om verloopt, gaat over het algemeen erg serieus en in goed gesprek met elkaar.

Waardering

De waardering van vrijwilligers is belegd bij de organisatie waar zij vrijwilligerswerk doen. De gesproken organisaties adviseren daarin en waarderen hun eigen vrijwilligers. Drie gemeenten dragen zelf actief aan bij aan waardering. Twee gemeenten geven aan hier meer in te willen betekenen, om op die manier te tonen hoe belangrijk vrijwilligers zijn. De behoefte aan waardering vanuit de gemeente blijkt ook door vrijwilligers zelf uitgesproken te zijn. Ook twee vrijwilligersorganisaties zagen ruimte voor verbetering in de waardering en erkenning vanuit de gemeenten: dat er vanuit de gemeente meer benadrukt mag worden hoe belangrijk vrijwilligerswerk is. Er wordt veel gesteund op vrijwilligerswerk, vooral als er bijvoorbeeld nog geen indicatie is voor de WMO. Dit mag meer gezegd worden.

"Ik zou veel meer voor een lobby zijn, richting alle gemeenten om uit te dragen wat het rendement is wat vrijwilligers opleveren. Echt het rendement wat je hieruit haalt, zou ik meer een podium willen geven, niet om meer geld te krijgen, maar ook als een stukje waardering." – organisatie

"En het persoonlijk contact, hé. Als je gewoon even met iemand in gesprek bent en je zegt Van nou, dankjewel fijn dat je er weer was. Dat doet vaak ook al heel goed" – organisatie

Wanneer vrijwilligers wel door de gesproken organisaties gewaardeerd worden, gebeurt dit op verschillende manieren. Veelal worden de vrijwilligers gelijkgesteld aan de medewerkers: dezelfde attenties, hetzelfde kerstpakket. Daarnaast zijn er extra momenten zoals fysieke bijeenkomsten, uitjes met een specifieke groep. Het is erg belangrijk om doorlopend de waardering te uiten met kleine dingen, complimenten en persoonlijk contact.

Werving algemeen

Er wordt op veel verschillende manieren geworven. Veel van de gesproken organisaties maken daarbij een combinatie van online en fysiek. Zo wordt er veel gekoppeld via het platform NL voor Elkaar, maar wordt er bijvoorbeeld ook gebruik gemaakt van Facebook. Lokale krantjes en weekbladen doen het

Belangrijke factoren vrijwilligerswerk

Factoren die over het algemeen belangrijk worden gevonden door de vrijwilligersorganisaties en gemeenten zijn: deskundigheidsbevordering, goed in contact blijven met de vrijwilliger, waardering, maatwerk leveren, het serieus nemen van de vrijwilliger.

"Als we eenmaal de vrijwilligers binnen hebben, dan hebben we een keer per kwartaal altijd een overleg met de vrijwilligers om zo de binding te houden met de organisatie wat speelt, maar ook gewoon het contact onderling met elkaar. Waar lopen jullie tegenaan?"- organisatie

Vrijwilligerswerk is complexer en uitdagender geworden en de hulpvragen worden steeds ingewikkelder. Hierdoor ontstaat er volgens de gesproken personen vaak een grotere behoefte aan scholing onder vrijwilligers.

goed, net als fysiek aanwezig zijn in de dorpen. Veel nieuwe vrijwilligers komen binnen dankzij mond-tot-mond reclame. Goed zichtbaar zijn, zodat iedereen je weet te vinden is het belangrijkste, dit kan op allerlei manieren. Alhoewel erg populair, werd ook aangegeven dat een vacaturebank achterhaald is, dat je bedrijven beter kunt laten pitchen om mensen kennis met hen te laten maken.

Door 1 organisatie werd aangegeven dat een heel specifieke vrijwilligersvacature meestal meer reacties oplevert dan een algemene, mensen voelen zich sneller aangesproken. In kleinere gemeenten/ dorpen, worden mensen ook wel eens actief gevraagd voor specifieke vrijwilligersfuncties. Soms worden er grootschaligere acties opgezet, zoals een markt of een campagneweek

VERVOLG INTERVIEWS

Werving van Ouderen

Er werden verschillen benoemd in de werving voor ouderen of jongeren. Hoewel de gemeenten zich vaak niet actief bezig houden met de werving, hebben zij wel het idee dat het voor oudere vrijwilligers belangrijk is om actief het gesprek te voeren. "Wat vinden zij leuk, waar krijgen ze energie van?" Daarnaast denken zij ook dat werving via via erg belangrijk is. Het beeld is dat algemene advertenties vaak niet veel teweeg brengen. Wat dan wel als erg effectief gezien werd was het duidelijk en helder uitdragen van het doel van de organisatie: waar draag je aan bij als je hier vrijwilliger bent?

Het beeld van de gemeente kwam aardig overeen met de reacties vanuit de organisaties. De werving van ouderen verloopt vaker via lokale blaadjes, mond-tot-mond reclame en indien beschikbaar lopen zij sneller het fysieke vrijwilligerssteunpunt in. Ook de katholieke ouderen bond wordt regelmatig betrokken bij de werving. Alhoewel ouderen ook steeds vaker hun weg online weten te vinden, komen zij toch het vaakste binnen via papieren bladen of mond-tot-mond reclame. Een organisatie die ook specifiek ouderen probeert te werven gaat fysiek langs op plekken waar veel ouderen bijeenkomen, maar ook op bijvoorbeeld pensioenbijeenkomsten. Ook zij geven aan dat waar een bedrijf voor staat, erg belangrijk is voor ouderen en dat zij proberen om hen kennis te laten maken met verschillende bedrijven.

De gemeente die wel zelf de uitvoering doet werft net als de organisaties op verschillende manieren. Sterker komt hierbij het netwerk naar voren, met onder andere huisartsen en ergotherapeuten die zorgen voor beter inzicht in het vraag en aanbod.

Zij stellen soms ook meer eisen aan de tijdsbesteding dan jongere vrijwilligers en vinden het belangrijk om eigen inbreng te hebben.

Aan de andere kant, werd aangegeven dat ook de oudere vrijwilliger flexibiliteit steeds belangrijker lijkt te vinden. Ook zij krijgen steeds een drukker leven en bereiden zij zich beter voor op hun pensioen.

Qua soorten vrijwilligerswerk konden de organisaties geen eenduidige lijn identificeren. Sommige oudere vrijwilligers willen graag dicht bij hun eerdere werk blijven, waar anderen totaal iets anders willen gaan doen.

Opvallend is dat door meerdere organisaties werd gezegd dat de scheidingslijn tussen vrijwilliger en ontvanger juist onder deze groep erg dun is. Iemand kan een hulpvraag hebben voor een maatje, maar ook een vrijwilliger meldt zich soms met die motivatie.

"Wanneer je een jongere vrijwilliger drie maanden niet spreekt is dat geen probleem, maar de oudere vrijwilliger vindt dit wel een probleem. Die voelt zich dan niet meer verbonden" – organisatie

"Zeker de oudere die nu al vrijwilligerswerk doen. Die houden wel heel erg van hun vaste patroontjes van afspraken op vaste momenten"- organisatie

Vrijwilligerswerk en welzijn

Geen van de gesproken personen was verbaasd over de resultaten uit het data-onderzoek. Zij beaamden allen de positieve invloed die vrijwilligerswerk lijkt te hebben op mensen:

“En de vrijwilligers die slaan daarop aan, als een bedrijf echt gaaf en goed is voor de vrijwilligers, dan willen mensen daar bij horen en dat geldt denk ik nog meer voor ouderen, want die vinden het vaak toch fijn om een bepaalde binding met hun bedrijf te hebben”- organisatie

"Er zit een heel groot verschil tussen de leeftijden van de mensen die gebruik maken van het platform en de leeftijden die hier in de winkel komen. De vrijwilliger via het platform is gemiddeld 48 jaar. En, ik denk dat die hier in de winkel gemiddeld 70 jaar is."- organisatie

Voorkeuren oudere vrijwilliger

De motivatie van ouderen om vrijwilligerswerk te doen wordt anders ervaren dan die van jongeren. Zij doen het vaker om hun ervaringen te delen, om contacten te behouden en om echt iets te kunnen betekenen. Daarnaast vinden zij het erg belangrijk om zich met het bedrijf verbonden te voelen.

Ouderen worden gezien als een iets traditionelere groep, die het niet erg vindt om een vast moment te hebben en die graag contact houdt met de organisatie. Zij willen zich graag verbonden en betrokken blijven voelen. Oudere vrijwilligers hebben wat meer behoefte aan duidelijkheid en waardering in de vorm van sociale bijeenkomsten of gewoon een gesprekje.

“Ik denk dat als je bezig blijft als oudere, dat je ook minder snel aftakelt zeg maar. En, ja dat je daar ook wel heel veel plezier uit kan halen, zeg maar. Ik kan me ook voorstellen dat mensen wel minder eenzaam zijn” – gemeente

“Heel veel mensen die met pensioen gaan die komen in een hele kleine wereld terecht en ik merk dat dat ook wel een grote motivatie is om vrijwilligerswerk te gaan doen. Om nog mee te draaien in de maatschappij en daardoor dus je gezondheid. Als je mentaal lekker erin zit en je hebt het gevoel dat je er nog toe doet.” – gemeente

Zingeving is een belangrijk onderdeel van positieve gezondheid, je ziet bij ouderen ook wel dat ze de arbeidscontacten missen en de zingeving uit het werk wegvalt. Vaak vallen er dan ook nog wat contacten weg, dan is vrijwilligerswerk zeker belangrijk als zingeving voor het leven.” – organisatie

VERVOLG INTERVIEWS

Uitdagingen

Binnen de gemeenten is er vaak een beperkt budget beschikbaar voor vrijwilligerswerk, bezuinigingen en personeelstekorten zorgen voor beperkte mogelijkheden. Verder zien gemeenten een knelpunt ontstaan: waar nu geen professionele inzet mogelijk is, wordt dit soms vervangen door een vrijwilliger. Hierdoor komt de discussie wat een vrijwilliger aankan steeds vaker naar voren. De scheidslijn tussen professionals en vrijwilligers wordt dunner. De vergrijzing en het binden en boeien van ouderen werd ook gezien als een grote uitdaging.

Initiatieven

Ouderen worden zeker gezien als een doelgroep die een grote bijdrage levert aan vrijwilligerswerk, maar hier wordt niet vaak actief naar gezocht. Bij één gemeente wordt er wel specifiek geworven op deze groep, omdat ze daar nog potentie zien. Daar bekijken ze ook hoe ze medewerkers die al tegen pensionering aanzitten, kennis kunnen laten maken met vrijwilligerswerk. Door twee gemeenten en twee organisaties wordt vrijwilligerswerk gekoppeld aan eenzaamheid: er wordt onderzocht of eenzame ouderen verleid kunnen worden tot het doen van vrijwilligerswerk. Een andere gemeente is daarnaast aan het onderzoeken of zij mensen die met pensioen gaan actief kunnen aanschrijven om hen te wijzen op de verschillende mogelijkheden rondom vrijwilligerswerk. Deze mogelijkheid werd ook door de anderen met enthousiasme ontvangen.

De gemeente die zelf de uitvoering doet, richt zich ook erg op netwerkversterking: mensen met een hulpvraag rondom sociale contacten juist met elkaar in verbinding brengen in plaats van een vrijwilliger voor hen te zoeken.

De vrijwilligers organisaties hebben verschillende ambities. Variërend van zichtbaarder worden in de wijk, tot deskundigheidsbevordering, tot het opzetten van een hulpcentrum voor een bredere hulpvraag.

RESULTATEN PANELONDERZOEK N = 1354

Doen de panelleden aan vrijwilligerswerk?

Soort vrijwilligerswerk

Dit is gelijk verdeeld over mannen en vrouwen

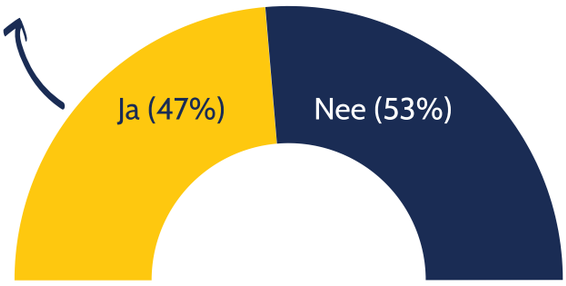

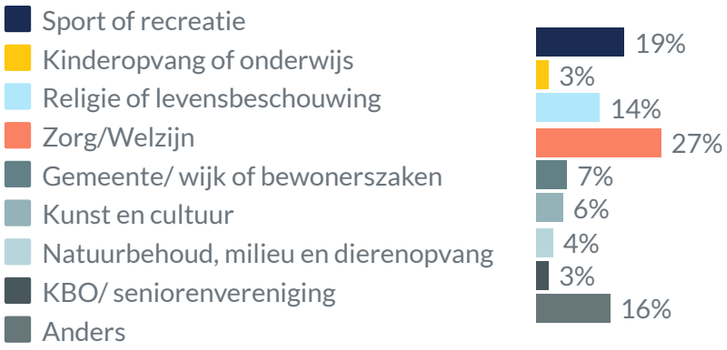

Anders is in dit geval o.a. vluchtelingenwerk, de voedselbank, taalmaatje, Repaircafé of Automaatje

Waarom doen zij dit specifiek op deze plek?

44% Omdat het type werk erg aansprak

8% Had geen specifieke reden

22% Omdat ze reeds bekend waren met de organisatie

6% Had een andere reden

19% Omdat ze het doel erg belangrijk vinden

Hoe vaak doen ze gemiddeld vrijwilligerswerk?

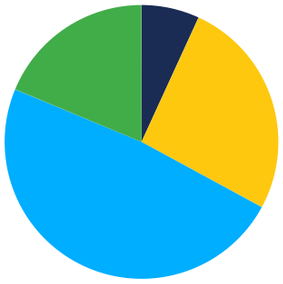

- <1 keer per maand (6.86%)
- 1 tot 3 keer per maand (26.05%)
- 1 of 2 keer per week (48.36%)
- 3 keer of vaker per week (18.72%)

VERVOLG PANELONDERZOEK

Wat is de reden dat 53% geen vrijwilligerswerk doet?

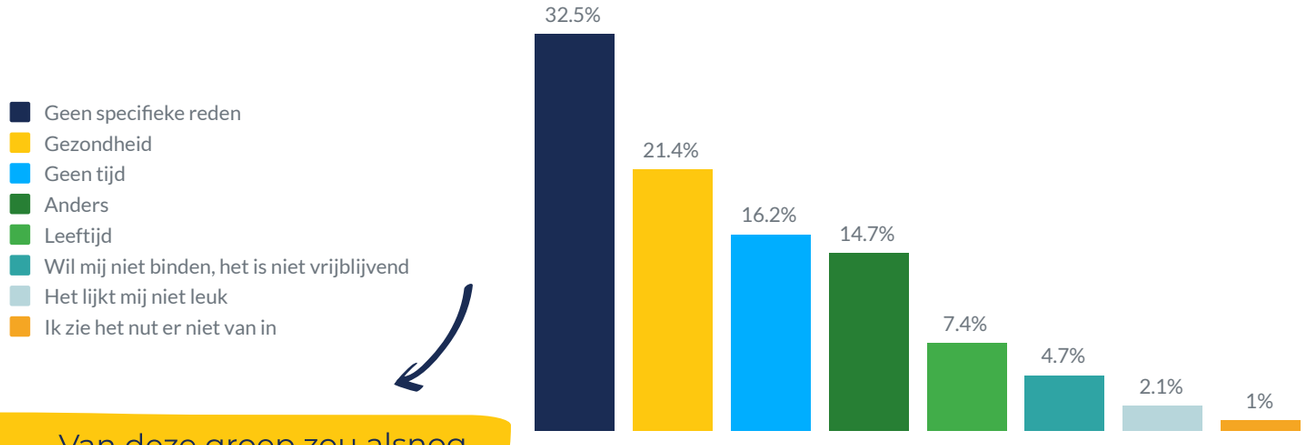

30% Van deze groep zou alsnog overwegen vrijwilligerswerk te doen. Dit betreft **15.5%** van alle respondenten.

Deze respondenten zijn vooral degene die **geen** specifieke reden hebben om geen vrijwilligerswerk te doen. Of hebben daar geen **tijd** voor.

Aan de groep vrijwilligers is gevraagd hoe zij in contact zijn gekomen met het vrijwilligerswerk. Aan de groep niet-vrijwilligers die het wel zou willen overwegen, is gevraagd hoe de organisaties met hen in contact zouden kunnen komen.

Huidige vrijwilligers

Potentiële vrijwilligers

Via famillie, vrienden of kennissen **35%**

Via website of vacaturebank **29%**

Zelf contact opgenomen **24%**

Mij persoonlijk vragen **28%**

Via een fysiek ontmoetingspunt **9%**

Via advertentie in (lokale) krant **23%**

Opvallend: van de daadwerkelijke vrijwilligers is maar **3%** via een website of online vacaturebank in contact gekomen met het vrijwilligerswerk. Terwijl **29.3%** van de potentiële vrijwilligers dit ziet als een goede manier om in contact te komen.

Vrijwilligerswerk draagt bij aan:

Meer dan **75%** van degene die vrijwilligerswerk doen waren het er mee eens, óf helemaal mee eens dat:

- Ze door vrijwilligerswerk actiever in de samenleving blijven
- Ze door vrijwilligerswerk de sociale contacten behouden
- Ze door vrijwilligerswerk het gevoel hebben ertoe te doen

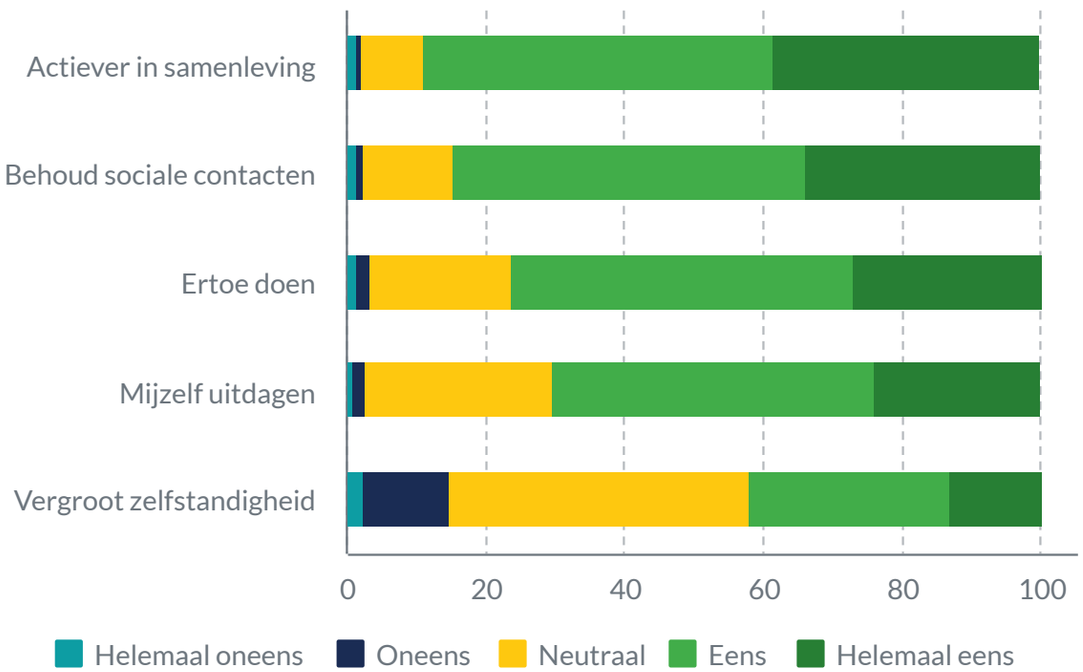

VERVOLG PANELONDERZOEK

Wat vind je het leukst aan vrijwilligerswerk?

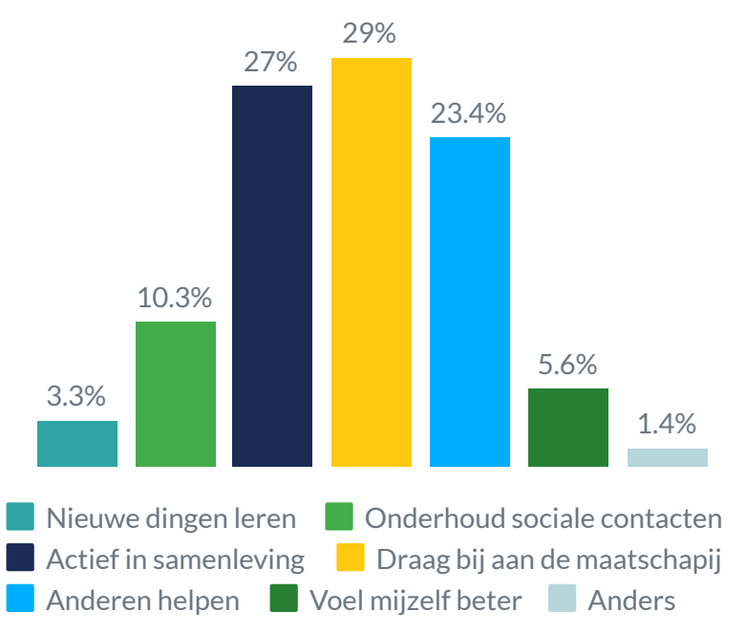

72,6%

Van de vrijwilligers voelt zich érg gewaardeerd.

20,2%

Van de vrijwilligers voelt zich een beetje gewaardeerd.

Hoe word je het liefste gewaardeerd?

Het panel mocht een top drie kiezen

Wat vinden ouderen belangrijk in vrijwilligerswerk?

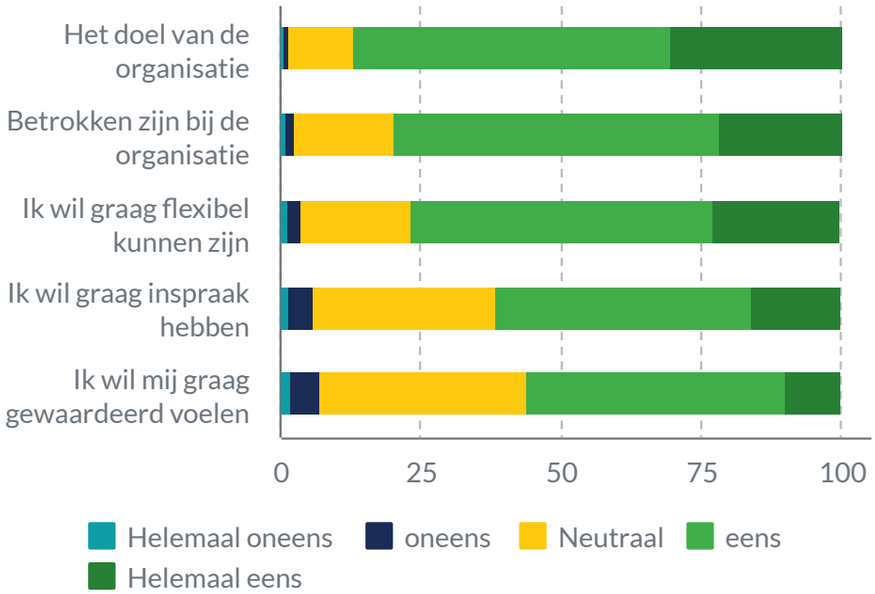

1 Een simpel "dankjewel" (uitgesproken)

2 Een klein gebaar als bedankje (bloemetje of kaartje)

3 Fysieke bijeenkomsten, bijvoorbeeld een etentje of evenement

Wist je dat
maar 14,% scholing wilt om zijn/haar vrijwilligerswerk beter te kunnen uitvoeren. 41% lijkt scholing wel leuk, maar heeft het niet nodig

Waar kunnen de organisaties in verbeteren?

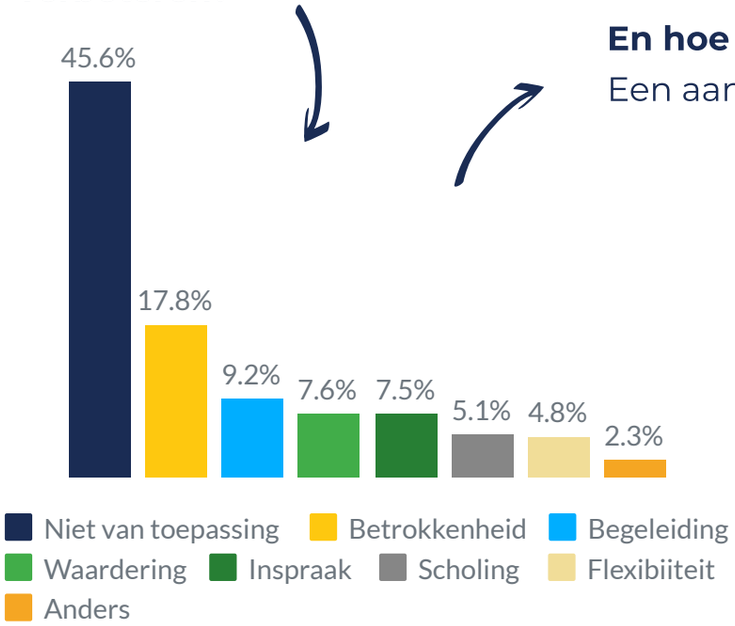

En hoe kunnen ze dat doen?

Een aantal voorbeelden:

- Betrokkenheid bestuur
- beter communiceren
- ons blijven betrekken in de ontwikkeling van de organisatie
- vragen!
- suggesties serieus nemen en opvolgen
- beter samenwerken
- persoonlijk contact
- openstaan voor
- meer overleg
- meer contact vrijwilligers onderling
- luisteren
- flexibel opstellen
- evalueren

VERVOLG PANELONDERZOEK

37%

Van de respondenten die nog geen vrijwilligerswerk doen, maar daar wel voor open staan, weet **niet** waar zij terecht kunnen voor informatie

Wanneer zouden deze mensen wel overwegen vrijwilligerswerk te doen?

1. Het doel moet aanspreken
2. Het vrijwilligerswerk kan flexibel
3. De taakomschrijving is helder
4. Er wordt waarde gehecht aan mijn mening en inbreng

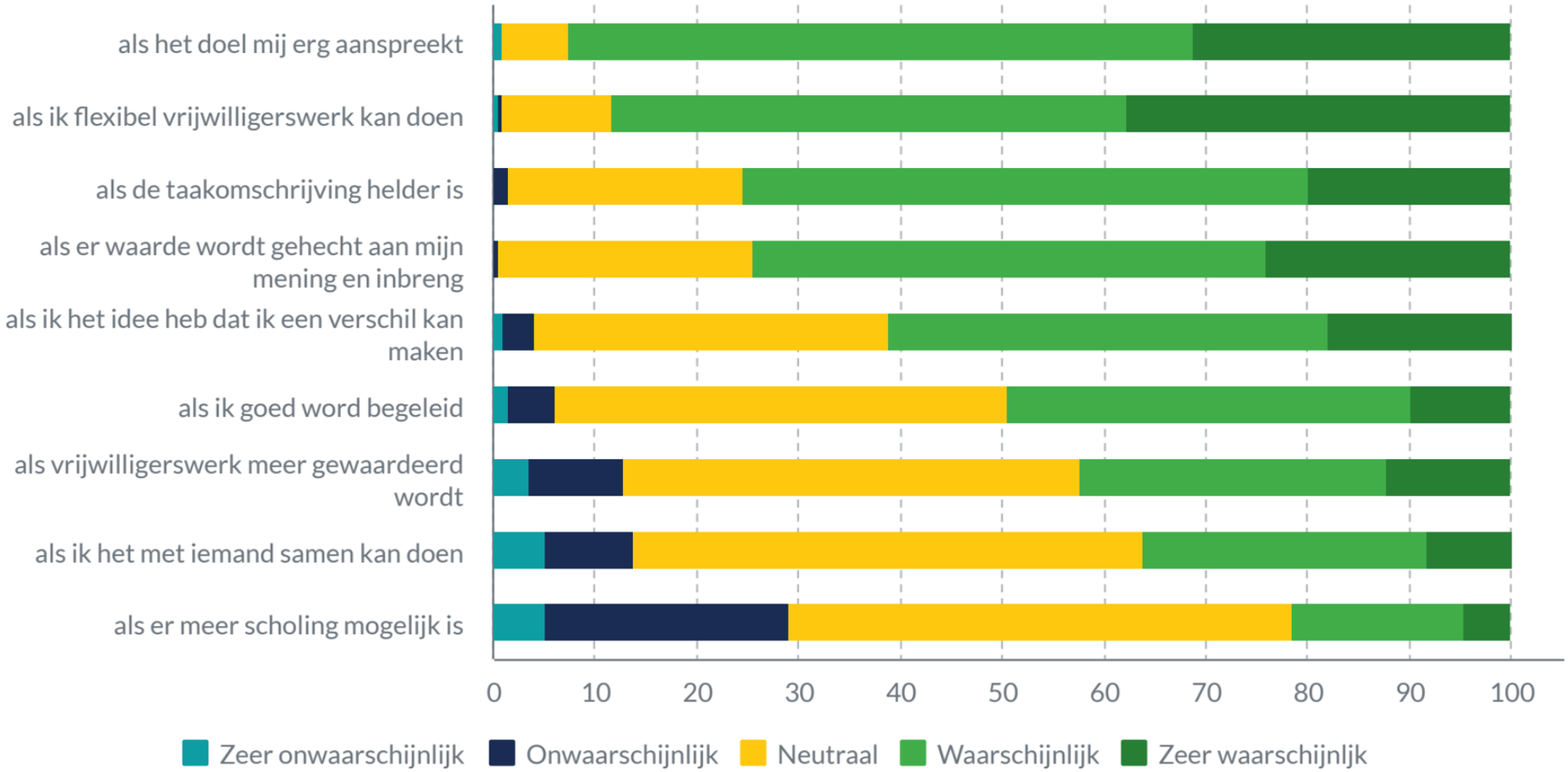

Wat lijkt hen het leukste aan vrijwilligerswerk?

Het panel mocht een top drie kiezen

1 Je haalt er **voldoening** uit

2 Je **helpt** anderen

3 Je bent **actief** in de samenleving

Geslacht

36% 64%

Leeftijd

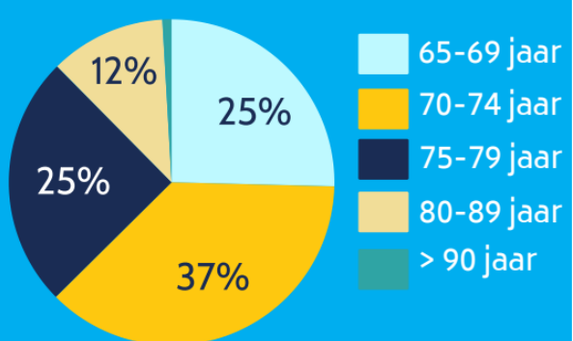

1354 respondenten

Dit panel onderzoek naar vrijwilligerswerk is gehouden onder het gezondheidspanel van de GGD West-Brabant. Qua samenstelling is dit panel niet representatief voor de bevolking. Om deze reden moeten de resultaten van dit onderzoek beschouwd worden als een indicatie voor wat er leeft onder de doelgroep.